

[Formanden.]

I skrivelse af gårs dato anmoder indenrigsministeren om, at der, efter at landmand Oluf Steen er ophørt at være medlem af folketinget, må blive foretaget valg af et nyt medlem af tilsynsrådet for statens sindssygehospitaller for tiden indtil 31. december 1960.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Kirkeministeren (Bodil Koch): Jeg har herved den ære at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om folkekirkens lønningsvæsen uden for København og Frederiksberg m. m.

I de seneste år har de i folkekirkens tjeneste ansatte honorarlønnede midlertidige hjælpepræsters forhold gentagne gange været under overvejelse i kirkeministeriet. Dels har Den danske Præsteforening, og da særlig Yngre Præsters Forbund under Præsteforeningen, henledt kirkeministeriets opmærksomhed på, at disse præsters økonomiske stilling, således som forholdene har udviklet sig, næppe kan anses for rimelig, dels har opmærksomheden også været henledt på ønskeligheden af, at selve reglerne om beskikkelse af sådanne præster ændres, således at det bliver muligjort at anvende midlertidige hjælpepræster ikke blot, hvor det gælder betjeningen af et enkelt embede. Da ministeriet måtte skønne, at en forhøjelse af vederlaget til hjælpepræsterne burde gennemføres efter omstændighederne snarest muligt, opnåede man tilslutning fra folketingets finansudvalg til at søge gennemført en midlertidig hjemmel på finanslov eller tillægsbevillingslov hertil, og der blev derefter i tillægsbevillingsloven for finansåret 1956-57 optaget følgende tekstanmærkning:

„Til hjælpepræster, der i henhold til § 7 i lov nr. 418 af 12. juli 1946 om folkekirkens lønningsvæsen uden for København og Frederiksberg m. m. og i henhold til § 5 i lov nr. 417 af samme dato om folkekirkens lønningsvæsen i København og på Frederiksberg midlertidigt ansættes til hjælp ved betjeningen af et fast præsteembede, kan der efter ministeriets nærmere bestemmelse ydes et honorar på indtil 3 120 kr. årlig med tillæg af stedtillæg, midlertidigt løntillæg, reguleringstillæg og særligt tillæg.

Efter 3 års tjeneste som hjælpepræst kan der ske forhøjelse af grundbeløbet til 3 480 kr. Udgiften afholdes af fællesfonden.“

Den således gennemførte forhøjelse har jeg ment det rigtigt hermed at foreslå optaget i lovteksten samtidig med, at også det andet nævnte spørgsmål søges taget op til afgørelse. Af hensyn til lønningskommissionen har jeg ikke ment at burde foreslå yderligere forhøjelse af vederlaget, skønt jeg må anse også det forhøjede honorar for meget beskedent, i hvilken forbindelse jeg skal bemærke, at der vel tilkommer hjælpepræsterne reguleringstillæg og for tiden også særligt tillæg og midlertidigt tillæg til deres honorar, men at der efter stillingernes beskaffenhed ikke tilkommer dem det almindelige pensionsgivende tillæg, således at honoraret med tillæg ligger væsentligt lavere end det vederlag, der tilkommer en tjenestemand med grundløn og alderstillæg svarende til hjælpepræsternes honorar.

Med hensyn til det andet omtalte punkt skal jeg bemærke, at det ikke sjældent forekommer, at et kirkeligt arbejde ønskes optaget på mere fri basis, end det med den hidtidige ordning har været muligt, og specielt et arbejde, der ikke er begrænset til et enkelt sogn eller er af en sådan særlig karakter, at det vanskeligt lader sig indpasse i de sædvanlige rammer uden tilsidesættelse af det mere normale embedsmæssige arbejde. Der har været forhandlet med biskopperne om sagen, og samtlige biskopper er af den opfattelse, at en udvidet adgang til beskikkelse af hjælpepræster med mere fri opgaver vil være en højst ønskelig nyordning, som vil have betydelig værdi, såfremt opgaverne begrænses som foreslået til betydende kirkelige opgaver, som det naturligt henhører under folkekirken at optage.

Det har været overvejet, om der ikke samtidig bør åbnes mulighed for at yde højere vederlag end det for midlertidige hjælpepræster i almindelighed gældende. Jeg er for mit vedkommende ikke i tvivl om, at dette ville være rigtigt. Men i betragtning af, at lønningskommissionen i en nærmere fremtid ventes at afslutte sit arbejde, har jeg ment, at spørgsmålet om ydelse af højere honorar end det alminde-

[Kirkeministeren.]

lige ikke bør foregribes her, men overlades til lønningskommissionens overvejelse. Derimod er spørgsmålet om anvendelsen af hjælpepræsterne uden for de hidtidige områder et kirkeligt spørgsmål, som antagelig kan overvejes bedre ved særskilt behandling som her foreslået end gennem lønningskommissionen.

Med hensyn til forslaget om ydelse af befordringsgodtgørelse og flyttegodtgørelse til de honorarlønnede hjælpepræster skal jeg tillade mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, der formentlig giver tilstrækkelige oplysninger om begrundelsen for de foreslåede ændringer, og det samme gælder forslaget om ændring af reglen om valg af læge medlemmer til provstiudvalgene. Det siger sig selv, at den gældende bestemmelse, hvorefter valget skal foretages umiddelbart efter menighedsrådsvalgene, må betragtes som temmelig uhensigtsmæssig, idet nylig tiltrådte menighedsrådsmedlemmer ikke kan ventes på forhånd at være fuldt fortrolige med den gældende organisation af provstiudvalgene.

De hidtidige bestemmelser om lønudbetaling ved den første udnævnelse som tjenestemand i folkekirken har hidtil afvejet noget fra de i tjenestemandsløven fastsatte. De for præsterne gældende regler kunne synes mindre gunstige for tjenestemanden end tjenestemandsløvens regler. Men i praksis har de særlige for præsterne gældende regler normalt været meget rimelige, idet præsterne ved førsteudnævnelse bl. a. på grund af, at de i de sædvanlige tilfælde først skal ordineres, forinden præstestillingen kan tiltrædes, ikke med det samme vil kunne påbegynde deres tjenestegerning. I den seneste tid er der imidlertid indtruffet et tilfælde, hvor den ifølge præstelønningsloven gældende bestemmelse har virket åbenbart urimelig, med den konsekvens, at man måtte søge særlig hjemmel til at afføde den indtrådte vanskelighed. Under disse omstændigheder har jeg fundet det rettest at søge gennemført de for tjenestemænd i almindelighed gældende principper for lønudbetaling også for folkekirkens præster.

Må jeg med disse bemærkninger anbefale dette lille lovforslag til det høje tings velvilje, idet jeg blot bemærker, at jeg selv-

følgelig er beredt på, om det ønskes, i et udvalg at drøfte enkelthederne og give nærmere oplysninger, som måtte skønnes fornødne.

Idet jeg fremsætter *forslag til lov om ændring i lov om folkekirkens lønningsvæsen i København og på Frederiksberg*, skal jeg i det hele henvise til mine bemærkninger til det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring i lov om folkekirkens lønningsvæsen uden for København og Frederiksberg m. m., der lige så vel gælder det her foreliggende forslag.

Det har hidtil været de samme honorarsatser, der har været gældende for hjælpepræsterne, hvad enten de virkede i hovedstaden eller provinsen; og de samme grunde, der taler for en udvidet adgang til beskikkelse af hjælpepræster uden for København og Frederiksberg, motiverer en tilsvarende adgang for hovedstaden.

Jeg skal derfor tillade mig også at anbefale dette lovforslag til det høje tings velvilje.

Ordføreren for forslagsstillerne (Alfred Jensen): På den kommunistiske gruppes vegne har jeg den ære for folketinget at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af en af den internationale arbejdskonference i Genève i året 1935 vedtaget konvention om nedsættelse af arbejdstiden til 40 timer ugentlig*.

Med den fortsatte tekniske udvikling og den deraf følgende arbejdsløshed har spørgsmålet om nedsættelse af arbejdstiden længe været aktuelt. Kravet om syv timers arbejdsdag blev allerede rejst før sidste verdenskrig, og ved de seneste overenskomstforhandlinger har arbejdstidsforkortelsen været et af hovedspørgsmålene.

For at fremme bestræbelserne på at få arbejdstiden nedsat har den kommunistiske gruppe i sidste folketingsår i begge samlinger stillet forslag om, at folketinget skulle give tilslutning til konventionen om nedsættelse af arbejdstiden til 40 timer ugentlig, og om, at regeringen skulle lade udarbejde og fremsætte forslag om indførelse af lovfæstet arbejdstid på 44 timer ugentlig for lønarbejdere.

En sådan lovfæstet arbejdstid ville i allerhøjeste grad have lettet de nu fore-